

Bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Protokolün onanmasına dair Kanun

(*Resmî Gazete ile ilânı : 28 . VI . 1952 - Sayı : 8144*)

No.
5971

Kabul tarihi
19 . VI . 1952

MADDE 1. — Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil bâzı memleketlere, ezcümle Türkiye'ye, Avrupa Tediye Birliği muvacehesindeki açıklarının bir kısmını kapatmak üzere tanınan hususi menabi yardımının esaslarını ve kullanılış şeklini tesbit ve bu gaye ile 5824 sayılı Kanunla onanmış bulunan Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasının bâzı hükümlerini tadil etmek için 4 Ağustos 1951 tarihinde Paris'te imzalanmış bulunan ve 5436 sayılı Kanun çerçevesine giren «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı Ek Prtokol » onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

20 Haziran 1952

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDAKİ 19 EYLÜL 1950 TARİHLİ ANLAŞMAYI TADİL EDEN 2 SAYILI EK PROTOKOL

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlanda Cumhuriyeti, İzlanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Norveç Kırallığı, Holânda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Kırallığı, İsveç Kırallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Serbest Triyeste Ülkesi İngiliz - Amerikan Bölgesi Komutanı,

19 Eylül 1950 tarihinde «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma» (aşağıda «Anlaşma» diye anılacaktır) nın ve bu Anlaşmaya ek olarak aynı günde imzalanan ve birinci paragrafında Anlaşmanın tesirlerini 1 Temmuz 1950 den itibaren yürürlüğe koyan Anlaşmanın geçici tatbik Protokolünün müzimleri olarak,

Amerikan Birleşik Devletleri Hükümetinin Anlaşmanın Akit Taraflarını teşkil eden bâzi memleketlerin 1 Temmuz 1951 tarihinde başlayan sene içinde Birliğe karşı olan açıklarını kısmen veya tamamen düzeltmek tesviye etmek gayesiyle ve fakat bunu Anlaşmanın 10 ncu maddesinde derpiş edilenden daha yumuşak bir tarzda yapmak üzere kaynaklar tahsis etmeyi derpiş ettiğini nazarı itibara alarak,

Bu gayeyi yerine getirecek mekanizmayı kurmak maksadiyle, aralarında mezkûr Anlaşmanın 9 ve 23 ncu maddeleriyle B Ekinin 2 ve 9 ncu fıkralarında bâzi tadilat yapan bir Ek Protokol imzalamayı kararlaştırmışlardır.

İşbu Ek Protokol hükümlerini derhal yürürlüğe koymak maksadı ile ve;

Avrupa İktisadi İş - birliği Teşkilâtı, Konseyinin 4 Ağustos 1951 tarihli ve işbu Protokolün metnini tasdik eden ve imzalanması hususunda Teşkilât üyelerine yaptığı tavsiyeyi nazarı itibara alarak;

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Anlaşmanın 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Mevcut menabii

Madde 9. —

a) İşbu Anlaşmanın A ekinin birinci fıkrası anlamındaki, mevcut borçlara tekabül eden ve bir Âkîd Tarafın elinde bulunan mevcut kaynaklar kendisi tarafından talep edildiği takdirde, mezkûr Âkîd Tarafın bir hesap devresindeki sâfi açığının tesviyesinde kullanılır. Ancak, mezkûr Âkîd Taraf evvelki hesap devresine taallük eden ameliyeler hitamında bir müterakim hesap fazlalığına mâlik bulunursa, mevcut kaynaklar yalnız sâfi açığın, bu fazlalık tenzil edildikten sonra kalan kısmı için kullanılabilir. Bununla beraber kendisine bir borçlu başlangıç bakiyesi tahsis edilmiş olan bir Âkîd Taraf, bu kaynakları ancak Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatini aldıktan ve aşağıdaki 20 ncu maddede derpiş olunan İdare Komitesine danıştıktan sonra, açığı aşağıda 10 ncu maddenin (e) fıkrası dairesinde tesviye edilemediği nispette, kullanabilir.

b) Mevcut borçlar işbu Anlaşmanın A Ekinde derpiş olunan şartlar altında bir itfa veya iade mevzuu teşkil ettiği takdirde, bu borçlara tekabül eden kaynaklar, ancak borçlu Âkîd Tarafın muvafakatı ile işbu maddenin (a) fıkrası dairesinde kullanılabilir.

c) Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından bir Âkîd Tarafa 1 Nisan 1951 ilâ 30 Haziran 1952 arasında tahsis edilecek hususi menabi, bu maddenin (a) paragrafında anlaşılan mânada mevcut menabi olarak telâkki edilecektir. Ancak, bu hususi menabi şu şartlarla kabili istimal olacaktır :

1. Alâkalı Âkîd Tarafın ayrıca talebine lüzum kalmaksızın,

2. Amerika Birleşik Devletlerinin Teşkilâtla mutabık kalarak tesbit edeceği şartlar altında,

3. Bir hesap devresinde Âkîd Taraflardan birisine tahsis edilen meblâğ bir evvelki hesap devresinde 7 nci madde hükümleri anlamında o Âkîd Taraf lehine tahassül etmiş bir hesap fazlası telâkki olunur. Ve,

4. Teşkilât Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine bir karar almadığı takdirde yalnız aşağıdaki 14 ncü maddenin (b) fıkrası gereğince Birlik emrine verilmiş bulunan altın karşılığı mebalîğ nispetinde,

d) Bu maddenin (c) fıkrasında derpiş olunan bütün menabii 1 Temmuz 1952 ye takaddüm eden hesap devrelerinde sözü geçen fıkraya uygun olarak istimal edilmeyen kısımları alâkalı Âkîd Tarafın 30 Haziran 1952 de sona eren hesap devresi içinde sâfi bir hesap fazlası telâkki edilir; şu kadar ki 14 ncü madde (b) fıkrasına göre altın karşılığı mebalîğ nispetinde Birliğin emrine verilmiş olsun.

Madde — 2.

Anlaşmanın 23 ncü maddesi (b) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

(b) Fon aşağıdaki kaynaklardan beslenir .

1. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından taahhüt edilen asgari 350 milyon Birleşik Devletler dolârlık bir meblâğ. İşbu Anlaşma gereğince yapılması gereken ameliyelerin Birlik tarafından icrasını sağlayabilmek için bu dolârlar, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından, Ajanca lüzum gösterilecek nispette ve otomatik olarak, Birlik emrine tahsis edilir.

2. Âkîd Taraflarca veya onların namına ödenen altın veya dövizler,

3. Âkîd Taraflara verilen ikrazattan doğan alacaklar, ve

4. Fonu teşkil eden matlubatın gelir ve hasılatı

Madde — 3.

Anlaşmanın (B) Ekinin (2) nci fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«2. a) İşbu Anlaşmanın 9 ncü maddesinin (b), 10 ncü maddesinin (g) ve bu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla alâkalı Âkîd Tarafa tahsis edilmiş bulunan ve bu Âkîd Taraf bakımından işbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten evvelki hesap devrelerine ait muamelelerde istimal edilmemiş bulunan, hususi menabii ve alacaklı veya borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlar, mezkûr Âkîd Taraf bakımından işbu Anlaşmanın sona erdiği hesap devresi için, vaziyete göre hesap fazlalık veya açığı telâkki olunur.

b) Bundan önceki tâli fıkra,

1. Borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlara ancak, bahis konusu Âkîd Tarafa muadil şarta muallâk yardım meblâğları peşinen ve katî bir şekilde tahsis edildiği nispette,

2. Teşkilâtın Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine aldığı bir karar hükmü mahfuz kalmak şartıyla bu Anlaşmanın 14 ncü maddesinin b) fıkrasında anlaşılan mânada olarak, altın karşılığı meblâğlar Birlik emrine tahsis oldukları nispette hususi menabie tekabül eden meblâğlara tatbik olunur.

c) Bahis mevzuu Âkîd Taraf Birleşik Kırallık ise, kendisine tahsis olunan borçlu başlangıç bakiyesinin işbu fıkranın (a) tâli fıkrasında derpiş olunan muamelelerde kullanılmamış bulunan kısmına tekabül eden meblâğlar iptal edilir.

Madde — 4.

Anlaşmanın B ekinin 9 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

9. a. İşbu Anlaşmanın 9 ncü maddesinin (d), 10 ncü maddesinin (g) fıkraları ile işbu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkraları hükmü mahfuz kalmak şartıyla, işbu Anlaşma gereğince kullanılmamış alacaklı veya borçlu başlangıç bakiyeleri ile hususi menabie tekabül eden meblâğlar işbu Anlaşmanın, sonunda hitam bulacağı hesap devresinde, ait oldukları Âkîd Tarafların, vazii-

yete göre, hesap fazlalık ve açıkları mahiyetinde telâkki olunur.

b) Bundan önceki tâli fıkra aşağıdaki hususlarda tatbik olunur:

1. Bundan önceki tâli fıkra, borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlar hakkında; ancak, bu meblâğlara muadil şarta muallâk yardım tutarları, bahis mevzuu Âkîd Tarafa peşinen ve katî şekilde tahsis edildiği nispette tatbik edilir.

2. Teşkilâtın Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine aldığı bir karar hükmü mahfuz olmak şartıyla bu Anlaşmanın 14 ncü maddesinin (b) fıkrasında anlaşılman mânada olarak, altın karşılığı meblâğlar Birlik emrine tahsis olundukları nispette hususi menabie tekabül eden meblâğlara tatbik olunur.

Madde — 5.

1. Bu Ek Protokolün 1 ilâ 4 ncü maddeleri Anlaşmanın ayrılmaz parçasını teşkil ederler.
2. Bu Ek Protokol, Anlaşma ile beraber hemen yürürlüğe girer.
3. Bu Ek Protokol, Anlaşmanın sona ermesine kadar meriyette kalır.

Anlaşmanın 34, 35 ve 36 ncü maddeleri hükümleri, bu Ek Protokole, Anlaşmaya tatbik edildikleri aynı şartlarla tatbik edilirler.

Madde — 6.

5 nci maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine rağmen işbu Ek Protokol hükümleri derhal meriyete girerler.

Bu hususları tasdik zımında, aşağıda imzası olan ve gerekli şekilde salâhiyetli kılınan mu-rahhaslar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, Fransızca, İngilizce olarak ve bir tek nüsha halinde 4 Ağustos 1951 de Paris'te tanzim edilmiştir. Bu nüsha, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğine tevdi olunacak ve Genel Sekreter musaddak bir suretini işbu Ek Protokolün bütün münzilerine gönderecektir.

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	20 . VI . 1952 ve 1/312
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	:	20 . VI . 1952 ve 4/238
Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları	:	Cilt Sayfa 12 217 16 178,295,313:315,319,325,347:350

[Birleşim : 86,87 — 223 sıra sayılı Basmayazı 86 ncü Birleşim Tutanağına bağlıdır.]